

ONZE DE SETEMBRE

Ja fa uns anys vam començar de preguntar-nos sobre la Diada de l'Onze de Setembre. De què serveix commemorar una derrota? Oi més, quan les tres grans *diades nacionals* -Sant Joan, Sant Jordi i la Mare de Déu de Montserrat- han desaparegut del calendari festiu per esdevenir mitges - festes - d'un - mig - país - que ja no sap on tocar vores.

Altrament, si l'esperit de l'Onze de Setembre l'haguéssim pogut mantenir com a plataforma reivindicativa, rai! Però, ni això. Des de fa ja alguns anys, la cúpula política s'ha entestat a fer de l'Onze de Setembre una Diada Lúdica, totalment descafeïnada i amorfa. Una Diada vergonyant on s'obliden els orígens. I oblidant els orígens, s'oblida la identitat.

Des del bressol de Catalunya, des d'aquest Besalú Immortal i Mil·lenari, voldria que l'esperit de l'Onze de Setembre planés damunt nostre: Fem-ne una Diada Autèntica, Històrica, Reivindicativa! Siguem fidels a l'herència universal de l'Abat Oliba, i al tremp irreductible del Comte de Tallaferro. I, sobretot, sapiguem agafar la torxa encesa d'en Ramon Vidal, encara que ens cremi les mans. Aquí, en aquesta Vila Comtal, en Ramon Vidal va iniciar-hi una aventura cultural, la més formidable que s'hagi pogut gestar en el món occidental: Engendrà de l'"Alma Mater Llatina" la primera filla; la primera gramàtica del romanç. I amb les "Rasós de Trobar" s'iniciava el periple secular de les llengües romàniques; un periple que, en la nostra cultura catalana, trobaria un primer esclat en Ramon Llull, una Època d'Or en la literatura medieval, una decadència quan la robusta soca catalana començà de ser xuclada pel parasitisme espanyol; i un ressorgiment colossal, dinàmic i de perspectives universals en la nostra Renaixença.

Verdaguer hauria pogut escollir molts temes i molts

personatges per cantar les gestes heroiques de la Nació Catalana, però ell, el poeta de Folgueroles, tenia una perspectiva històrica massa afinada com per equivocar-se. I escollí el Comtat de Besalú i els seus Comtes com a protagonistes de "Canigó", el poema èpic on es canten les gestes dels catalans i el naixement del nostre estimat país, dins una edat d'or que el poeta situa al tombant del primer mil·lenari: Els forjadors d'aquest país naixent hauran de lluitar contra un doble adversari, l'enemic exterior o material -els moros- i l'enemic interior o espiritual -les fades-. I gràcies a Verdaguer la vila de Besalú esdevenia protagonista de la *Renaixença catalana*, tot reprenent aquell protagonisme inicial de la Catalunya dels comtats. Un protagonisme que tenia ja uns precedents immediats en l'obra pedagògica i científica de l'abat Safont que, escollit pels barcelonins l'any 1842 com a portaveu de la ciutat, reprenent l'esperit conciliador de l'abat Oliba, s'enfrontà tot sol als militars de Riego per evitar el bombardeig de Barcelona; un protagonisme que reencarnà l'esperit estadista de Tallaferro en la figura de Francesc Cambó.

Avui, en què tots ens barallem per ser mediocres, i ens mirem passivament la degradació de l'Onze de Setembre, ens cal resseguir amb els ulls ben oberts la galeria de besaluencs il·lustres, per saber dir un NO rotund davant de tanta mediocritat i tantes claudicacions interessades.

Quan s'està gestant des de Madrid l'atac frontal més greu i descarat que s'hagi pogut fer contra la llengua catalana al llarg de la seva història amb el segrestament institucional de TV3, cal que l'Onze de Setembre trobi aquell esperit inicial reivindicatiu, de perspectiva nacional. I Besalú, per la seva història, és un dels pobles on l'Onze de Setembre hauria de ressorgir amb més lucidesa.

Joan Carreres i Péra

CAJA DE MADRID

BESALÚ: Avinguda Lluís Companys, 5 - 5 bis

Tel. 59 00 00